

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Petra Polácha a Mgr. Petra Sedláka v právní věci žalobce **M. S.**, právně zast. Mgr. et Ing. Petrem Prchalem, advokátem se sídlem Praha 1, Politických vězňů 934/15, proti žalovanému **Radě Zlínského kraje**, se sídlem ve Zlíně, třída Tomáše Bati 21, o žalobě na ochranu před nečinností správního orgánu,

t a k t o :

I. Žalovaný **je p o v i n e n** ve lhůtě 15 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku rozhodnout o stížnosti žalobce ze dne 28. 6. 2010 na postup Střední uměleckoprůmyslové školy Uherské Hradiště při vyřizování žádosti žalobce o informace ze dne 6. 6. 2010.

II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 5.800,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. et. Ing. Petra Prchala, advokáta se sídlem Politických vězňů 934/15, Praha 1.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Žalobce požádal dne 7.6.2010 ředitele Střední uměleckoprůmyslové školy v Uherském Hradišti (dále jen „povinný subjekt“) o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „informační zákon“). Požadované informace se vztahovaly především k hospodaření

povinného subjektu. Povinný subjekt informace neposkytl, ani nevydal rozhodnutí o odmítnutí informací, žalobce podal dne 28.6.2010 u povinného subjektu stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace. Povinný subjekt dne 1.7.2010 odpověděl žalobci neformálním přípisem, v němž odkázal na skutečnost, že některé z žalobcem požadovaných informací jsou veřejně přístupné a dále uvedl, že do některých dokumentů bylo nahlédnutí umožněno manželce žalobce. Dne 14.7.2010 poskytl povinný subjekt žalobci informace, ovšem pouze částečně. Dne 30.8.2010 se žalobce obrátil na Krajský úřad Zlínského kraje s dotazem, zda žalovaný obdržel stížnost, kterou mu měl povinný subjekt postoupit. Žalovaný žalobci odpověděl, že stížnost od povinného subjektu neobdržel, ovšem navzdory informaci o podané stížnosti žalovaný zůstal ve věci nečinný, přičemž jeho nečinnost trvá doposud.

II.

Podstatný obsah žalobní argumentace

[2] Žalobce namítal, že shora uvedeným postupem se žalovaný dopustil nečinnosti, neboť navzdory informaci o podané stížnosti nezjednal potřebnou nápravu a tato jeho nečinnost trvá nadále. Skutečnost, že informace od povinného subjektu neobdržel, mu nemohla zabránit v plnění jeho dalších povinností, spočívajících v odstranění nečinnosti na straně povinného subjektu, neboť byl o podané stížnosti žalobce informován. Žalovaný tedy neučinil žádné úkony směřující proti nečinnosti povinného subjektu a tím se sám stal nečinným.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

[3] Žalovaný obdržel dne 30.8.2010 dotaz žalobce ve věci nepodání informací podle informačního zákona, dotaz byl postoupen věcně příslušnému odboru – odboru školství, mládeže a sportu k vyřízení. Zlínský kraj nevstupuje v souladu se zákonem do kompetencí příspěvkových organizací, jimiž je zřizovatelem, ředitelé škol a školských zařízení mají povinnost postupovat a řídit své organizace v souladu se zákonem. Žalovaný se zabýval podáním žalobce, tak jak ho sám označil, tedy jako dotaz. Vzal v této věci m.j. na vědomí, že žalobce připravuje žalobu na nepodání informací ředitelem Střední uměleckoprůmyslové školy Uherské Hradiště. Z obsahu celého dotazu vyplývala pouze snaha dozvědět se, zda ředitel školy postupoval podle informačního zákona a postoupil jeho stížnost nadřízenému orgánu. Žalovaný však podání žalobce prověřil a telefonicky kontaktoval ředitele školy, který mailem ze dne 2.9.2010 sdělil, že žádost žalobce o poskytnutí informací konzultoval s Českou školní inspekcí, bylo mu doporučeno, aby odpověděl pouze na dvě otázky. Dále ředitel školy uvedl, že následně odpověděl ještě na další tři otázky; z důvodu pracovní zaneprázdněnosti a nejasnosti kolem zpoplatnění informací zbylé otázky teprve připravuje. Žalovaný učinil kroky k tomu, aby na základě dotazu žalobce zjistil, jak bylo postupováno v případě jeho žádosti a následné stížnosti, blíže nezkoumal obsah požadovaných informací, ale pouze to, zda povinný subjekt poskytl informace, či nikoliv. Proto žalovaný uvedl v mailu ze dne 3.9.2010, že neobdržel stížnost žalobce, protože se domníval, že žádosti bude vyhověno. Žalobce na uvedený mail reagoval tak, že poděkoval za odpověď a od té doby žalovaného již nekontaktoval. Žalovaný nevedl zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

IV. Právní hodnocení soudu

[4] Mezi účastníky řízení není spor ohledně skutkového děje, rozhodného pro projednávanou věc, jak je vylíčen shora. Z obsahu připojeného správního spisu vyplývá, že dne 7.6.2010 požádal žalobce ředitele Střední uměleckoprůmyslové školy Uherské Hradiště o poskytnutí informací specifikovaných v žádosti. Střední uměleckoprůmyslová škola Uherské Hradiště byla v postavení veřejného subjektu ve smyslu ust. § 2 odst. 1 informačního zákona, podle něhož povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace, vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. Uvedená škola je veřejnou institucí a požadované informace se vztahovaly k působnosti povinného subjektu. Povinný subjekt však na žádost žádným způsobem nereagoval, informaci neposkytl, ani nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Žalobce proto dne 29.6.2010 podal u povinného subjektu stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace ze dne 28.6.2010, a to postupem podle ust. § 16a odst. 1 písm. b) a odst. 3 písm. b) informačního zákona, podle něhož stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace (dále jen „stížnost“) může podat žadatel, kterému po uplynutí lhůty podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7 nebyla poskytnuta informace, nebo předložena konečná licenční nabídka a nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti; stížnost se podává u povinného subjektu, a to do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7 informačního zákona. Podle ust. § 14 odst. 5 písm. d) přitom platí, že povinný subjekt posoudí žádost a nerozhodne-li podle § 15 (rozhodnutí o odmítnutí žádosti), poskytne informaci v souladu se žádostí ve lhůtě nejpozději do 15 dnů ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění. Citovaná stížnost na postup při vyřizování žádosti o poskytnutí informací byla podána žalobcem včas ve smyslu ust. § 16a odst. 3 písm. b) informačního zákona. Povinný subjekt poskytl žalobci dne 14.7.2010 pouze některé z požadovaných informací, tedy žádosti částečně vyhověl, o zbytku však nerozhodl. Povinný subjekt měl ve smyslu ust. § 16a odst. 5 informačního zákona povinnost předložit stížnost spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu do 7 dnů ode dne, kdy mu stížnost došla, neboť v této lhůtě stížnosti sám zcela nevyhověl tím, že by poskytl požadovanou informaci, nebo konečnou licenční nabídku, nebo by vydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Z obsahu správního spisu zcela jednoznačně vyplývá, že Zlínský kraj – Krajský úřad Zlínského kraje byl informován o podané stížnosti, ředitel Uměleckoprůmyslové školy Uherské Hradiště zasílal pracovníkovi Krajského úřadu Zlínského kraje materiály týkající se předmětné věci a žádal o právní pomoc (viz e-mailová korespondence z 2.9.2010). O existenci stížnosti byl Zlínský kraj – Krajský úřad Zlínského kraje informován e-mailovou korespondencí žalobcem dne 30.8.2010.

[5] Ve smyslu ust. § 20 odst. 4 písm. c) věta za středníkem informačního zákona platí, že pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a ust. § 178; v ostatním se správní řád nepoužije. Za uvedené situace byl nadřízený orgán povinen vyžádat si předmětnou stížnost, neboť o její existenci věděl a povinný subjekt žádal nadřízený orgán o právní pomoc. Tato povinnost vyplývala pro žalovaného z ust. § 6 odst. 2 věta první, § 8 odst. 1 věta první a § 8 odst. 2 správního řádu, podle nichž správní orgán postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady a dotčené osoby co možná nejméně zatěžuje; správní orgány dbají vzájemného souladu všech postupů, které probíhají současně a souvisejí s týmiž právy nebo povinnostmi dotčené osoby; správní orgány vzájemně spolupracují v zájmu dobré správy. Povinností nadřízeného orgánu tak za dané situace bylo vyžádat si k rozhodnutí předmětnou stížnost, aby mohl nadřízený orgán

splnit v zákonné lhůtě svoji povinnost ve smyslu informačního zákona, neboť podle ust. § 16a odst. 8 tohoto zákona nadřízený orgán o stížnosti rozhodne do 15 dnů ode dne, kdy mu byla stížnost předložena. I když z obsahu správního spisu nelze jednoznačně určit, zda a kdy povinný subjekt splnil svoji povinnost ve smyslu ust. § 16h odst. 5 informačního zákona, je nutno s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti vyličené shora (jednoznačné informování nadřízeného orgánu o podané stížnosti, korespondence mezi ředitelem povinného subjektu a pracovníkem Krajského úřadu Zlínského kraje, v jejímž rámci byly zasílány též materiály, týkající se předmětné věci s žádostí o poskytnutí právní pomoci povinnému subjektu ze strany nadřízeného orgánu) a s ohledem na smysl ust. § 16a informačního zákona, kterým je zcela jednoznačně zabránění nezákonným průtahům a obstrukcím povinných subjektů a nadřízených orgánů při vyřizování žádosti o poskytnutí informace, je nutno mít v projednávané věci zato, že povinností žalovaného bylo o stížnosti rozhodnout v zákonné lhůtě a pokud snad neměl stížnost spolu s kompletním spisovým materiálem k dispozici, měl povinnost si ji od povinného subjektu vyžádat, navíc za situace, kdy povinný subjekt neodmítal spolupráci, naopak se dožadoval právní pomoci (viz shora citovaná ustanovení § 6 odst. 2, § 8 odst. 1 a 2 správního řádu). Nadřízený orgán se tak dopustil nečinnosti, přičemž žalobce již neměl k dispozici žádné prostředky, které by procesní předpis, platný pro řízení u správního orgánu, stanovil k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu. Stížnost podle ust. § 16a odst. 1 písm. b) informačního zákona je třeba považovat za prostředek, který procesní předpis platný pro řízení u správních orgánů stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu ve smyslu ust. § 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“ (viz rozsudek NSS ze dne 29.10.2009, č.j. 4 Ans 4/2009-86, přístupný na www.nssoud.cz). Jak zcela jednoznačně vyplývá z návrhu na zahájení řízení, žalobce se domáhal vydání rozsudku, kterým by soud zavázal nadřízený orgán vydat rozhodnutí, kterým přikáže povinnému subjektu, aby poskytl žalobcem požadované informace, nebo vydal rozhodnutí o odmítnutí, anebo rozhodl o zamítnutí stížnosti, přičemž i skutková argumentace žalobního návrhu byla souladná s žalobním petitem. Z tohoto důvodu soud zavázal nadřízený orgán k ukončení jeho nečinnosti; s ohledem na žalobní návrh pak soud neměl kompetenci rozhodovat o přímém uložení povinnosti subjektu povinnému, neboť i touto cestou se mohl žalobce domáhat nápravy závadného stavu (viz shora již citovaný rozsudek NSS).

[6] Ve smyslu ust. § 81 odst. 2 s.ř.s., za situace, kdy soud shledal návrh důvodným, byl povinen uložit rozsudkem správnímu orgánu vydat rozhodnutí a stanovil k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon, což soud naplnil výrokem pod bodem I. tohoto rozsudku. Pokud pak jde o otázku, kdo je v projednávané věci nadřízeným orgánem, který byl povinen o stížnosti rozhodnout ve smyslu ust. § 16a informačního zákona, pak soud dospěl k závěru, že tímto orgánem je Rada Zlínského kraje, neboť Zlínský kraj je zřizovatelem povinného subjektu a Radě Zlínského kraje pak náleží vykonávat dozor nad povinným subjektem (podle ust. § 178 odst. 1 správního řádu je nadřízeným správním orgánem ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon; neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popř. vykonává dozor). Podle ust. § 59 odst. 1 písm. i) a odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb. o krajích – krajské zřízení – ve znění platném pro projednávanou věc, rada připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení, radě je vyhrazeno vykonávat zakladatelské a zřizovatelské funkce ve vztahu k právnickým osobám, organizačním složkám, které byly zřízeny nebo založeny krajem, nebo které byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, vč. jmenování a odvolávání jejich ředitelů a stanovení jejich platů a odměn; k tomu pravidelně jedenkrát ročně projednávat zprávu o jejich činnosti, o plnění jejich úkolů, pro které byly založeny nebo zřízeny a přijímá příslušná opatření

k nápravě; rada zabezpečuje rozhodování v ostatních záležitostech, patřících do samostatné působnosti kraje, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu nebo pokud si je zastupitelstvo nevyhradilo. Nadřízeným orgánem ve smyslu informačního zákona je tedy Rada Zlínského kraje (obdobně viz rozsudek NSS ze dne 11.11.2011, č.j. 4 As 40/2010 – 60, přístupný na www.nssoud.cz).

V.

Náklady řízení

[7] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení v plné výši, neboť současně neshledal existenci důvodů, které by měly vést byť i jen k částečnému nepřiznání těchto nákladů. Náhrada nákladů řízení se sestává z náhrady za zaplacený soudní poplatek ve výši 1 000,- Kč, z náhrady za 2 úkony právní služby po 2 100,- Kč (převzetí a příprava zastoupení, žalobní návrh) podle ust. §§ 7, 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a dvou režijních paušálů po 300,- Kč podle ust. § 13 odst. 1 a 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění platném pro projednávanou věc.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává v příslušném počtu vyhotovení u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Brně dne 3. 2. 2012

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu